

knack FOCUS



Bart Cornand

Redacteur Knack

Ze combineren de weemoed van de *piano du pauvre* met de geur van de Levant. Dames en heren: een applaus voor 3Ain, waarvan u hier in première de eerste single, *Scrambled Ensor*, kunt bekijken.

3 Ain brengt Midden-Oosterse jazz op mensenmaat, en dat heeft veel met het instrumentarium te maken. Deze band draait om lucht. De contrabas van Otto Kint, de accordeon van Piet Maris en de trompet van Yamen Martini schreeuwen nooit. Ze fluisteren, lachen, ademen samen, op het kruispunt van oriëntaalse melodieën en Europese trekzak. *Knack Focus* ging samenzitten met de band voor een gesprek over het leven op de vlucht, punkaccordeon, en een familie die je vraagt om te stoppen met spelen.

We zullen het eerst toch even over de groepsnaam moeten hebben. Hoe spreekt je 3Ain uit?

Yamen Martini: Three-ain (waarbij de ain klinkt als het Duitse 'ein', nvdr). De ain is de achttiende letter van het Arabische alfabet, en wordt geschreven als een gespiegeld cijfer 3. In tekstberichten gebruiken mensen er vaak het cijfer voor. En zo kom je bij ons trio uit.

Yamen, jij bent de oorlog in Syrië ontvlucht. Hoe ben je in terechtgekomen?

Martini: Ik heb eerst rondgereisd in het Midden-Oosten, in de hoop ergens te kunnen blijven. Uiteindelijk ben ik in september 2015 in België aangekomen.

Doe geen moeite om naar Turkse of Syrische toonladders te zoeken: ik meng alles. Dat werd mijn stijl.

Had je in Syrië al een muzikale carrière?

Martini: Vanaf mijn veertiende was ik altijd met trompet bezig. Ik speelde in projecten in Syrië, Irak, Turkije. Ik was begonnen op percussie, heb één maand vioolles genomen - tot mijn familie me vroeg om er alstublieft mee te stoppen (*lacht*) - en toen is de trompet gekomen. Een tijdlang halftijds: ik studeerde landbouw, en ik heb een tijd op het conservatorium gezeten. Westerse klassieke muziek, oosters klassiek, jazzstandards, Turkse en Indische muziek, ik speelde het allemaal. Doe geen moeite om naar Turkse of Syrische toonladders te zoeken: ik meng van alles door elkaar. Dat werd mijn stijl.

Toen je na die turbulente periode in België aankwam, moest je eerst je dagelijkse leven op orde krijgen. Op welk moment voelde je dat er weer plaats was voor muziek in je hoofd?

Martini: Het was niet makkelijk tijdens die periode, je draagt het stempel 'vluchteling' met je mee. Maar ik ben nooit gestopt met de muziek. Het was even lastig toen ik in Turkije mijn trompet moest achterlaten wanneer ik naar België wilde reizen. Ik moest een jaar in het asielcentrum blijven. Na drie maanden kwam mijn trompet aan, en toen ben ik meteen weer beginnen te spelen, in Luik.

Maar het eindstation werd Oostende

Martini: Ik zat in Luik maar ik wilde eigenlijk naar Brussel. Ik wilde mijn papieren in orde kunnen maken en werken. Vrienden nodigden me uit in Sint-Niklaas, maar die stad was echt niets voor mij. Dus dacht ik: *ah, la mer!* (*lacht*) Toen ben ik naar Oostende getrokken. Op de derde dag begon ik aan een intensieve cursus Nederlands, vier maanden lang. Ik kon werken in de sociaal-culturele organisatie Klein Verhaal, en dat doe ik nog altijd. Maar Brussel blijft trekken, moet ik toegeven. Het blijft nu eenmaal een multiculturele stad.

Hoe hebben jullie elkaar leren kennen?

Piet Maris: Op een betoging voor solidariteit voor vluchtelingen in Brussel. Iemand heeft ons daar samen op een podium gezet. 'Jij speelt muziek? En jij ook? Oké dan, jullie kunnen samen spelen.' Daarna ben ik Yamen bij projecten gaan betrekken, onder andere bij Jaune Toujours. Ik kreeg zin om door te gaan met een trio, en toen hebben we Otto gebeld.

Had jij al affiniteit met de muziek van het Midden-Oosten?

Maris: Vroeger had ik de band Arabanda, waarmee we Arabisch-Andalusische klassiekers verregaand herwerkten. Ik was dus al een beetje vertrouwd met de traditie, maar ik benader alles vanuit mijn culturele bagage. Ik probeer de traditie niet letterlijk na te spelen, maar ik wil ze wel begrijpen en becommentariëren. En daar vinden Yamen en ik elkaar natuurlijk in. We weten waarnaar we verwijzen, maar we maken er iets van onszelf van.

De jazz kent een paar accordeongrootheden, zoals de Fransman Richard Galliano. Ben je via hem in de jazz terechtgekomen?

Maris: Mijn broer Bart (trompettist, nvdr) staat met twee voeten in de jazz, ik veel minder. Ik kom uit de punkrock.

Excuseer?

Maris: Als kind wilde ik graag accordeon leren, maar dat werd thuis niet echt aangemoedigd. Ik werd een beetje richting piano gekanaliseerd. Pas later vond ik een tweedehandsaccordeon en begon ik les te volgen. Het grappige is: bij Jaune Toujours speelde ik eerst gitaar. Alleen heeft ze jaren bij een hersteller gelegen, dat ding raakte nooit klaar, en intussen kon ik niet verder. Op een dag nam ik dan maar mijn accordeon mee naar de repetitie. En daarom speel ik zoals ik speel. (*lacht*)

We repeteren vaak op een plek met uitzicht op de haven van Oostende. Dat gevoel sloop binnen in het album.

De zee speelt een grote rol op jullie eerst full album.

Maris: Het is geen groot concept, waarbij we nummers zouden schrijven met de zee in ons hoofd. Het ging omgekeerd. We repeteren vaak op een plek met uitzicht op de haven van Oostende. Je kijkt naar buiten, ziet de schepen aankomen... Heerlijk. Dat gevoel sloop binnen in het album.

We hebben het opgenomen in De Grote Post in Oostende, waar ook een filmpje werd gemaakt. Toen we keken welke kant we visueel uit konden gaan, kwam het idee van de kleureffecten naar boven. Alsof je een schilderij van James Ensor door elkaar schudde. Voilà, de eerste single zou *Scrambled Ensor* heten. Tegelijk was ik een boek van Salman Rushdie aan het herlezen, *Haroun and the Sea of Stories*. De zee in kwestie is een zee van verhalen, die in kleurige stromen door elkaar vloeien. Dat sloot natuurlijk aan bij *Scrambled Ensor*, en zo kreeg ook het album zijn naam: *Sea of Stories*.

Het album *Sea of Stories* verschijnt op 21/04 bij Chouxdebruxelles. Info: www.choux.net

Concerten: zaterdag 25/03 op Brosella Spring Festival. Info: www.brosellaspringfestival.be; vrijdag 21/04, Archiduc, Brussel.
